

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2015/870,**5. juuni 2015,****millega muudetakse määrust (EÜ) nr 865/2006 (millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 338/97 üksikasjalikud rakenduseeskirjad) seoses looduslike looma- ja taimeliikidega kauplemisega**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 9. detsembri 1996. aasta määrust (EÜ) nr 338/97 looduslike looma- ja taimeliikide kaitse kohta nendega kauplemise reguleerimise teel, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 19 lõikeid 2, 3 ja 4,

ning arvestades järgmist:

- (1) Teatavate ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni (CITES) (edaspidi „konventsioon“) osaliste konverentsi 16. istungil (3.–14. märts 2013) vastuvõetud resolutsioonide rakendamiseks tuleks komisjoni määruse (EÜ) nr 865/2006 ⁽²⁾ teatavaid sätteid muuta ja lisada sellesse täiendavaid sätteid.
- (2) Kooskõlas CITESi resolutsiooniga Conf. 16.8 tuleks eelkõige lisada erisätted, mille eesmärk on lihtsustada muusikariistade piiriülest liikumist mitteärilistel eesmärkidel.
- (3) Määruse (EÜ) nr 865/2006 rakendamisel koostöös komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 792/2012 ⁽³⁾ saadud kogemused on näidanud, et osa määruses (EÜ) nr 865/2006 sisalduvatest sätetest tuleks muuta, et tagada selle ühtne ja tõhus rakendamine ELis. Eelkõige kehtib see seoses esmakordselt liitu sissetoodavate jahitrofeedega, mis on valmistatud määruse (EÜ) nr 338/97 B lisas loetletud teatud liikidesse või populatsioonidesse kuuluvatest isenditest, mille puhul esineb kahtlusi, et selliste jahitrofeedega kauplemine ei ole säästev, või märke sellest, et tegemist on ulatusliku ebaseadusliku kaubandusega. Sellistel juhtudel on vaja impordi liitu rangemalt kontrollida ja seepärast ei tohiks kohaldada määruse (EÜ) nr 338/97 artikli 7 lõikes 3 isiklike asjade ja majatarvete jaoks sätestatud erandit. Määruse (EÜ) nr 865/2006 rakendamise kogemus on näidanud ka vajadust selgitada, et liikmesriigid ei tohiks impordiluba välja anda juhul, kui nad ei saa hoolimata esitatud taotlusest eksportivalt või reeksportivalt riigilt rahuldavat teavet ELi imporditava isendite seaduslikkuse kohta.
- (4) Konventsiooniosaliste konverentsi 16. istungil ajakohastati nomenklatuuri standardviiteid. Neid viiteid kasutatakse liikide teaduslike nimede märkimiseks lubadel ja sertifikaatidel. Kõnealused muudatused tuleks kanda määruse (EÜ) nr 865/2006 VIII lissasse.
- (5) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 865/2006 vastavalt muuta.
- (6) Kuna käesolevat määrust tuleks kasutada koostöös rakendusmäärusega (EL) nr 792/2012, on oluline, et mõlemad määrused hakkaksid kehtima samal päeval.
- (7) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas looduslike looma- ja taimeliikidega kauplemise komitee arvamusega.
- (8) Komisjoni määrus (EL) 2015/56 ⁽⁴⁾ võeti vastu ilma, et meetme eelnõu oleks edastatud nõukogule kontrollimiseks. Selle puuduse kõrvaldamiseks tunnistab komisjon määruse (EL) 2015/56 kehtetuks ja asendab selle käesoleva määrusega, mille eelnõu esitati kontrollimiseks Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Määruse (EL) 2015/56 alusel vastu võetud õigusaktid jäävad kehtima,

⁽¹⁾ EÜTL 61, 3.3.1997, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 865/2006, 4. mai 2006, millega kehtestatakse looduslike looma- ja taimeliikide kaitset nendega kauplemise reguleerimise teel käsitleva nõukogu määruse (EÜ) nr 338/97 üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 166, 19.6.2006, lk 1).

⁽³⁾ Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 792/2012, 23. august 2012, millega nähakse ette nõukogu määruses (EÜ) nr 338/97 (looduslike looma- ja taimeliikide kaitse kohta nendega kauplemise reguleerimise teel) sätestatud lubade, sertifikaatide ja muude dokumentide kujundust käsitlevad eeskirjad ning muudetakse komisjoni määrust (EÜ) nr 865/2006 (ELT L 242, 7.9.2012, lk 13).

⁽⁴⁾ Komisjoni määrus (EL) 2015/56, 15. jaanuar 2015, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 865/2006 (millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 338/97 üksikasjalikud rakenduseeskirjad) seoses looduslike looma- ja taimeliikidega kauplemisega (ELT L 10, 16.1.2015, lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 865/2006 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

a) punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1) *omandamise kuupäev* – kuupäev, mil isend loodusest püüti, tehistingimustes sündis või kunstlikult paljundati; kui see kuupäev ei ole teada, siis esimene tõestatav kuupäev, mil mõni isik isendi oma valdusse sai;”;

b) punkt 6 asendatakse järgmisega:

„6) *rändnäitus* – näitus, tsirkus, rändloomaaed või taimenäitus, orkester või muuseuminäitus, mida näidatakse avalikult kommertseesmärkidel;”.

2) Artikli 4 lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Impordi- ja ekspordilubade, reekspordisertifikaatide, määruse (EÜ) nr 338/97 artikli 5 lõike 2 punktis b, artikli 5 lõigetes 3 ja 4, artikli 8 lõikes 3 ning artikli 9 lõike 2 punktis b sätestatud sertifikaatide, isikliku omandi sertifikaatide, näidistekogu sertifikaatide, muusikariista sertifikaatide ja rändnäituste sertifikaatide taotlused ning imporditeatised, lisalehed ja sildid võib täita ka käsitsi, tingimusel, et kiri on loetav ning kirjutatud tindiga ja trükitähtedes.”

3) Artiklisse 7 lisatakse lõige 6:

„6. Kolmandate riikide välja antud ekspordiload ja reekspordisertifikaadid tunnistatakse vastuvõetavaks üksnes juhul, kui asjaomase kolmanda riigi pädev asutus esitab taotluse korral rahuldava teabe selle kohta, et isendid on saadud kooskõlas asjaomaste liikide kaitset käsitlevate õigusaktidega.”

4) Artikkel 9 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 9

Liikide transportimine

Ilma et see piiraks artiklite 31, 38, 44b, 44i ja 44p kohaldamist, antakse koos, ühe veosena veetavate isendite iga veose jaoks välja eraldi impordiluba, imporditeatis, ekspordiluba või reekspordisertifikaat.”

5) Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10

Ekspordi- ja impordilubade, reekspordisertifikaatide, rändnäituse sertifikaatide, isikliku omandi sertifikaatide, näidistekogu sertifikaatide ning muusikariista sertifikaatide kehtivus”;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Vastavalt artiklitele 30, 37 ja 44h välja antud rändnäituste sertifikaatide, isikliku omandi sertifikaatide ning muusikariista sertifikaatide kehtivusaeg ei ole pikem kui kolm aastat.”;

c) lõiked 5 ja 6 asendatakse järgmistega:

„5. Rändnäituse sertifikaadid, isikliku omandi sertifikaadid ning muusikariista sertifikaadid kaotavad kehtivuse, kui isend müüakse, kaotatakse, hävitatakse või varastatakse või kui selle omanik vahetub mõnel muul moel, või elusisendi puhul, kui see on surnud, põgenenud või loodusesse lastud.

6. Omanik peab liigselt viivitamata tagastama aegunud, kasutamata või kehtivuse kaotanud impordiloa, ekspordiloa, reekspordisertifikaadi, rändnäituse sertifikaadi, isikliku omandi sertifikaadi, näidistekogu sertifikaadi või muusikariista sertifikaadi originaali ja kõik koopiad loa või sertifikaadi välja andnud korraldusasutusele.”

6) Artiklit 11 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) kui neis nimetatud isendid on kadunud, hävinud või varastatud;”;

b) lõike 2 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) kui neis nimetatud isendid on kadunud, hävinud või varastatud;”.

7) Artikli 14 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Siiski on lubatud määruse (EÜ) nr 338/97 C lisas nimetatud liikidesse kuuluvate isendite päritolusertifikaatide kasutamine liitu toomisel kuni 12 kuud pärast nende väljaandmise kuupäeva ning rändnäituste sertifikaatide, isikliku omandi sertifikaatide ja muusikariista sertifikaatide kasutamine liitu toomisel ning asjakohaste sertifikaatide taotlemisel vastavalt käesoleva määruse artiklitele 30, 37 ja 44h kuni kolme aasta jooksul pärast nende väljaandmise kuupäeva.”

8) Artikli 44g järele lisatakse VIIIb peatükk:

„VIIIb PEATÜKK

MUUSIKARIISTA SERTIFIKAADID

Artikkel 44h

Väljaandmine

1. Liikmesriigid võivad muusikariista sertifikaadi välja anda muusikariistade piiriüleseks liikumiseks mitteäriatel eesmärkidel, sealhulgas, kuid mitte ainult, isiklikuks kasutamiseks, esinemiseks, tootmiseks (salvestused), raadio- ja teleringhäälingus kasutamiseks, õpetamiseks, esitlemiseks või konkurssidel, kui sellised riistad vastavad kõikidele järgmistele nõuetele:

a) need on saadud määruse (EÜ) nr 338/97 A, B või C lisas loetletud liikidest, välja arvatud määruse (EÜ) nr 338/97 A lisas loetletud liikide isenditest, mis on omandatud pärast seda, kui kõnealused liigid lisati konventsiooni lisadesse;

b) muusikariista valmistamiseks kasutatud isend on omandatud seaduslikult;

c) muusikariist on nõuetekohaselt märgistatud.

2. Sertifikaadile tuleb lisada lisaleht vastavalt artiklis 44m sätestatule.

Artikkel 44i

Kasutamisa

Sertifikaati võib kasutada ühel järgmistest viisidest:

a) määruse (EÜ) nr 338/97 artiklile 4 vastava impordiloana;

b) määruse (EÜ) nr 338/97 artiklile 5 vastava ekspordiloa või reekspordisertifikaadina.

Artikkel 44j

Väljaandev asutus

1. Muusikariista sertifikaadi annab välja selle riigi korraldusasutus, kus taotleja alaliselt elab.

2. Muusikariista sertifikaadi lahtrisse 23 või selle vastavasse lissasse peab olema kantud järgmine tekst:

„Kehtib korduvatel piiriületustel. Originaali säilitab sertifikaadi omanik.

Käesolevas, korduvat piiriületust võimaldavas sertifikaadis nimetatud muusikariista kasutatakse mittekaubanduslikul eesmärgil, sealhulgas, kuid mitte ainult, isiklikuks kasutamiseks, esinemiseks, tootmiseks (salvestused), raadio- ja teleringhäälingus, õpetamiseks, esitlemiseks või konkurssidel. Käesolevas sertifikaadis nimetatud muusikariista ei tohi müüa ega selle omandiõigust edasi anda väljaspool riiki, kus sertifikaat välja anti.

Käesolev sertifikaat tuleb tagastada enne sertifikaadi kehtivusaja lõppemist selle riigi korraldusasutusele, kus sertifikaat on välja antud.

Käesolev sertifikaat kehtib üksnes koos lisalehega, millel on iga piiriületust kajastav tempel ning tolliametniku allkiri.”

Artikkel 44k

Nõuded isenditele

Juhul kui välja on antud muusikariista sertifikaat, tuleb täita järgmised tingimused:

- a) muusikariist peab olema väljaandva korraldusasutuse poolt registreeritud;
- b) muusikariist peab enne sertifikaadi kehtivusaja lõppu olema tagasi saadetud liikmesriiki, kus ta on registreeritud;
- c) isendit ei tohi müüa ega selle omandiõigust edasi anda väljaspool taotleja alalise elukoha riiki, välja arvatud artiklis 44n sätestatud tingimustel;
- d) muusikariist peab olema nõuetekohaselt märgistatud.

Artikkel 44l

Taotlused

1. Muusikariista sertifikaadi taotleja peab esitama artiklites 44h ja 44k nõutud teabe ning vajaduse korral täitma taotluse vormi lahtrid 1 ja 4 ning 7–23, ning sertifikaadi originaali ja kõikide koopiade lahtrid 1 ja 4 ning 7–22.

Liikmesriigid võivad sätestada, et täita tuleb üksnes taotluse vorm, sel juhul võib taotlus olla rohkem kui ühe sertifikaadi saamiseks.

2. Nõuetekohaselt täidetud vorm tuleb esitada selle liikmesriigi korraldusasutusele, kus taotleja alaliselt elab, see peab sisaldama andmeid ja täiendavaid dokumente, mida kõnealune ametiasutus peab vajalikuks, et otsustada, kas sertifikaadi võib välja anda.

Andmete puudumist taotlusel tuleb põhjendada.

3. Kui sertifikaati taotletakse selliste isendite jaoks, kelle suhtes selline taotlus on varem tagasi lükatud, peab taotleja korraldusasutusele sellest teatama.

Artikkel 44m

Dokumendid, mille omanik peab loovutama tolliasutusele

Kooskõlas artikliga 44j välja antud muusikainstrumendi sertifikaadi omanik loovutab kõnealuses sertifikaadis nimetatud isendi liitu sissetoomisel, selle eksportimisel või reeksportimisel sertifikaadi originaali ning lisalehe originaali ja koopia nende ehtsuse tõestamiseks määruse (EÜ) nr 338/97 artikli 12 lõike 1 alusel määratud tolliasutusele.

Tolliasutus kohustub pärast lisalehe täitmist tagastama dokumentide originaalid nende omanikule, kinnitama lisalehe koopia ning vastavalt artiklile 45 edastama kinnitatud koopia vastavale korraldusasutusele.

Artikkel 44n

Hõlmatud isendite müük

Kui kooskõlas käesoleva määruse artikliga 44j välja antud muusikariista sertifikaadi omanik soovib isendit müüa, tuleb tal kõigepealt loovutada sertifikaat selle välja andnud korraldusasutusele ning juhul kui isend kuulub määruse (EÜ) nr 338/97 A lisas loetletud liiki, tuleb esitada pädevale asutusele sertifikaadi taotlus lähtuvalt selle määruse artikli 8 lõikest 3.

Artikkel 44o

Asendamine

Kui muusikariista sertifikaat on kaotatud, varastatud või hävinud, võib selle asendada üksnes selle välja andnud asutus.

Asendussertifikaadil on võimaluse korral sama number ja sama kehtivuse kuupäev mis originaalil ning selle lahtrisse 23 tehakse üks järgmistest märgetest:

„Käesolev sertifikaat on originaali tõene koopia.” või „Käesolev sertifikaat tühistab ja vahetab välja originaali numbriga xxxx, mille väljaandmise kuupäev on xx.xx.xxxx.”

Artikkel 44p

Muusikariistade sissetoomine Euroopa Liitu kolmandates riikides välja antud sertifikaatide alusel

Muusikariista sissetoomisel Euroopa Liitu ei nõuta ekspordidokumenti või impordiluba, kui kolmandas riigis on muusikariista jaoks välja antud sertifikaat samadel tingimustel, mis on sätestatud artiklites 44h ja 44j. Kõnealuse muusikariista reeksportimisel ei nõuta reeksportisertifikaadi esitamist.”

9) Artiklit 56 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Punkti a kohaldamisel on kontrollitavad tingimused keskkond, mis pole looduslik, vaid inimsekkumisest tugevasti mõjutatud, ja võib tähendada maaharimist, väetamist, umbrohutõrjet, niisutamist või taimekasvatuse operatsioone, nagu potti või peenrale istutamist või ilmastikukaitset. Akvilaariate puhul, mis on kasvatatud seemnest, pistoksast, koelõigust, kalluskoest või muust taimekoest, spoorist või muust diaspoorist, on kontrollitavad tingimused puude istutamine, sealhulgas muu mittelooduslik keskkond, mis on inimsekkumisest tugevasti mõjutatud taimede või taime osade ja nendest saadu tootmiseks.”;

b) lisatakse järgmine lõige 3:

„3. Akvilaariapuid, mis on kasvatatud

a) aias (koduaias ja/või ühisaias);

b) ühe- või mitmeliigilises riiklikus, era- või ühisstandikus,

käsitatakse kunstlikult paljundatuna vastavalt lõikele 1.”

10) Artiklit 57 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse lõige 3a:

„3a. Erandina lõikest 3 kohaldatakse selliste jahitrofeede esmakordsel liitu sissetoomisel, mis on valmistatud määruse (EÜ) nr 338/97 B lisas ja käesoleva määruse XIII lisas loetletud liikidesse või populatsioonidesse kuuluvatest isenditest, määruse (EÜ) nr 338/97 artiklit 4.”;

b) lõikele 5 lisatakse järgmine punkt g:

„g) akvilaaria (*Aquilaria* spp. ja *Gyrinops* spp.) – kuni 1 kg puiduhaket, 24 ml õli ja kaks komplekti helmeid või palvehelmeid või kaks kaelakeed või kaks käevõru inimese kohta.”

11) Artiklit 58 muudetakse järgmiselt:

a) lõikele 3 lisatakse järgmine lõik:

„Eelmise lõigu sätteid ei kohaldata ninasarvikute sarvi või elevantiluu sisaldavate isiklike esemete või majatarvete reekspordi suhtes; nende isendite puhul tuleb tollis esitada reekspordisertifikaat.”;

b) lõiked 3a ja 4 asendatakse järgmise tekstiga:

„3a. Kui isik, kelle alaline elukoht ei asu liidus, reekspordib isiklike asju või majatarbeid, sealhulgas isiklike jahitrofeesid, mis on omandatud väljaspool tema alalise elukoha riiki ja mis on määruse (EÜ) nr 338/97 A lisas loetletud liikide isendid, nõutakse tollis reekspordisertifikaadi esitamist. Sama nõuet kohaldatakse selliste isiklike esemete või majatarvete reekspordi suhtes, mis sisaldavad ninasarvikute sarvi või elevantiluu, mis on saadud määruse (EÜ) nr 338/97 B lisas loetletud liikide isenditest.

4. Erandina lõigetest 2 ja 3 ei nõuta artikli 57 lõike 5 punktides a–g nimetatud isendite ekspordil või reekspordil (re)ekspordidokumenti.”

12) Artiklit 58a muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„1. Määruse (EÜ) nr 338/97 B lisas loetletud liikide isendeid, kes toodi liitu kooskõlas määruse (EÜ) nr 338/97 artikli 7 lõikega 3, võib liikmesriigi korraldusasutus lubada kaubanduslikel eesmärkidel kasutada üksnes järgmistel tingimustel:”;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Määruse (EÜ) nr 338/97 A lisas loetletud liikide isendeid, kes on toodud liitu kooskõlas määruse (EÜ) nr 338/97 artikli 7 lõikega 3, või konventsiooni I lisas või määruse (EMÜ) nr 3626/82 C1 lisas loetletud liikide isendeid, kes on toodud liitu isiklike asjade ja majatarvetena, on keelatud kaubanduslikel eesmärkidel kasutada.”

13) Artikli 66 lõikele 6 lisatakse teine lõik:

„Tuuraliste (*Acipenseriformes*) eri liikidest saadud kaaviari on keelatud kokku segada esmasesse pakendisse, välja arvatud pressitud kaaviar (st kaaviar, mis koosneb tuuraliste ühe või mitme liigi viljastamata munadest (kalamari), mis jäävad üle pärast kõrgema kvaliteediga kaaviari töötlemist ja valmistamist).”

14) Artikli 72 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriigid võivad jätkuvalt anda välja impordi- ja ekspordilube, reekspordisertifikaate, rändnäituse ja isikliku omandi sertifikaate I, III ja IV lisas sätestatud vormides, imporditeatisi II lisas sätestatud vormis ning ELi sertifikaate rakendusmääruse (EL) nr 792/2012 V lisas sätestatud vormis ühe aasta jooksul pärast komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/57 (*) jõustumist.

(*) Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/57, 15. jaanuar 2015, millega muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) nr 792/2012 seoses nõukogu määruses (EÜ) nr 338/97 (looduslike looma- ja taimeliikide kaitse kohta nendega kauplemise reguleerimise teel) ja komisjoni määruses (EÜ) nr 865/2006 (millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 338/97 üksikasjalikud rakenduseeskirjad) sätestatud lubade, sertifikaatide ja muude dokumentide kujundust käsitlevate eeskirjadega (ELT L 10, 16.1.2015, lk 19).”

15) Lisasid muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates 5. veebruarist 2015.

Määrus (EL) 2015/56 tunnistatakse kehtetuks alates käesoleva määruse jõustumisest.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 5. juuni 2015

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

Määruse (EÜ) nr 865/2006 lisasid muudetakse järgmiselt.

1) VIII lisa asendatakse järgmisega:

„VIII LISA

Nomenklatuuri standardviited, mida kasutatakse artikli 5 punkti 4 alusel välja antavatel lubadel ja sertifikaatidel liikide teaduslike nimetuste märkimiseks

LOOMASTIK

a) **MAMMALIA**

WILSON, D. E. & REEDER, D. M. (ed.) 2005. Mammal Species of the World. A Taxonomic and Geographic Reference. Third edition, Vol. 1–2, xxxv + 2142 pp. Baltimore (John Hopkins University Press). [kõik imetajad, v.a järgmiste liikide looduslike vormide nimetuste tunnustamine (mida tuleb eelistada kodustatud vormide nimetustele): *Bos gaurus*, *Bos mutus*, *Bubalus arnee*, *Equus africanus*, *Equus przewalskii*, *Ovis orientalis ophion* ning v.a allpool nimetatud liigid]

BEASLEY, I., ROBERTSON, K. M. & ARNOLD, P. W. (2005): Description of a new dolphin, the Australian Snubfin Dolphin, *Orcaella heinsohni* sp. n. (Cetacea, Delphinidae). – Marine Mammal Science, 21(3): 365–400. [liigi *Orcaella heinsohni* nimetus]

BOUBLI, J. P., DA SILVA, M. N. F., AMADO, M. V., HRBEK, T., PONTUAL, F. B. & FARIAS, I. P. (2008): A taxonomic reassessment of *Cacajao melanocephalus* Humboldt (1811), with the description of two new species. – International Journal of Primatology, 29: 723–741. [liikide *Cacajao ayresi*, *C. hosomi* nimetused]

BRANDON-JONES, D., EUDEY, A. A., GEISSMANN, T., GROVES, C. P., MELNICK, D. J., MORALES J. C., SHEKELLE, M. & STEWARD, C.-B. (2004): Asian primate classification. – International Journal of Primatology, 25: 97–163. [liigi *Trachypithecus villosus* nimetus]

CABALLERO, S., TRUJILLO, F., VIANNA, J. A., BARRIOS-GARRIDO, H., MONTIEL, M. G., BELTRÁN-PEDREROS, S., MARMONTEL, M., SANTOS, M. C., ROSSI-SANTOS, M. R. & BAKER, C. S. (2007). Taxonomic status of the genus *Sotalia*: species level ranking for „tucuxi” (*Sotalia fluviatilis*) and „costero” (*Sotalia guianensis*) dolphins. – Marine Mammal Science 23: 358–386 [liikide *Sotalia fluviatilis* ja *Sotalia guianensis* nimetused]

DAVENPORT, T. R. B., STANLEY, W. T., SARGIS, E. J., DE LUCA, D. W., MPUNGA, N. E., MACHAGA, S. J. & OLSON, L. E. (2006): A new genus of African monkey, *Rungwecebus*: Morphology, ecology, and molecular phylogenetics. – Science, 312: 1378–1381. [liigi *Rungwecebus kipunji* nimetus]

DEFLER, T. R. & BUENO, M. L. (2007): *Aotus* diversity and the species problem. – Primate Conservation, 22: 55–70. [liigi *Aotus jorgehernandezi* nimetus]

DEFLER, T. R., BUENO, M. L. & GARCÍA, J. (2010): *Callicebus caquetensis*: a new and Critically Endangered titi monkey from southern Caquetá, Colombia. – Primate Conservation, 25: 1–9. [liigi *Callicebus coimbrai* nimetus]

FERRARI, S. F., SENA, L., SCHNEIDER, M. P. C. & JÚNIOR, J. S. S. (2010): Rondon's Marmoset, *Mico rondoni* sp. n., from southwestern Brazilian Amazonia. – International Journal of Primatology, 31: 693–714. [liigi *Mico rondoni* nimetus]

GEISMANN, T., LWIN, N., AUNG, S. S., AUNG, T. N., AUNG, Z. M., HLA, T. H., GRINDLEY, M. & MOMBERG, F. (2011): A new species of snub-nosed monkey, genus *Rhinopithecus* Milne-Edwards, 1872 (Primates, Colobinae), from Northern Kachin State, Northeastern Myanmar. – Amer. J. Primatology, 73: 96–107. [liigi *Rhinopithecus strykeri* nimetus]

MERKER, S. & GROVES, C.P. (2006): *Tarsius lariang*: A new primate species from Western Central Sulawesi. – International Journal of Primatology, 27(2): 465–485. [liigi *Tarsius lariang* nimetus]

OLIVEIRA, M. M. DE & LANGGUTH, A. (2006): Rediscovery of Marcgrave's Capuchin Monkey and designation of a neotype for *Simia flava* Schreber, 1774 (Primates, Cebidae). – Boletim do Museu Nacional do Rio de Janeiro, N.S., Zoologia, 523: 1–16. [liigi *Cebus flavius* nimetus]

RICE, D. W., (1998): Marine Mammals of the World: Systematics and Distribution, Society of Marine Mammalogy Special Publication Number 4, The Society for Marine Mammalogy, Lawrence, Kansas [liikide *Physeter macrocephalus* ja *Platanista gangetica* nimetused]

SHEKELLE, M., GROVES, C., MERKER, S. & SUPRIATNA, J. (2010): *Tarsius tumpara*: A new tarsier species from Siau Island, North Sulawesi. – *Primate Conservation*, 23: 55–64. [liigi *Tarsius tumpara* nimetus]

SINHA, A., DATTA, A., MADHUSUDAN, M. D. & MISHRA, C. (2005): *Macaca munzala*: A new species from western Arunachal Pradesh, northeastern India. – *International Journal of Primatology*, 26(4): 977–989: doi:10.1007/s10764-005-5333-3. [liigi *Macaca munzala* nimetus]

VAN NGOC THINH, MOOTNICK, A. R., VU NGOC THANH, NADLER, T. & ROOS, C. (2010): A new species of crested gibbon from the central Annamite mountain range. *Vietnamese Journal of Primatology*, 4: 1–12. [liigi *Nomascus annamensis* nimetus]

WADA, S., OISHI, M. & YAMADA, T. K. (2003): A newly discovered species of living baleen whales. – *Nature*, 426: 278–281. [liigi *Balaenoptera omurai* nimetus]

WALLACE, R. B., GÓMEZ, H., FELTON, A. & FELTON, A. (2006): On a new species of titi monkey, genus *Callicebus* Thomas (Primates, Pitheciidae), from western Bolivia with preliminary notes on distribution and abundance. – *Primate Conservation*, 20: 29–39. [liigi *Callicebus aureipalatii* nimetus]

WILSON, D. E. & REEDER, D. M. (1993): Mammal Species of the World: a Taxonomic and Geographic Reference. Second edition. xviii + 1207 pp., Washington (Smithsonian Institution Press). [liikide *Loxodonta africana*, *Puma concolor*, *Lama guanicoe* ja *Ovis vignei* nimetused]

b) AVES

MORONY, J. J., BOCK, W. J. & FARRAND, J., Jr. (1975): Reference List of the Birds of the World. American Museum of Natural History. 207 pp. [lindude nimesed seltsi ja sugukonna tasemel]

DICKINSON, E.C. (ed.) 2003: The Howard and Moore Complete Checklist of the Birds of the World. Revised and enlarged 3rd Edition. 1039 pp. London (Christopher Helm). [kõigi linnuliikide nimetused, v.a allpool nimetatud taksonid ja liik *Lophura imperialis*, mille isendeid tuleks käsitada liigi *L. edwardsi* isenditena]

DICKINSON, E.C. (2005): Corrigenda 4 (2.6.2005) to Howard & Moore Edition 3 (2003) http://www.naturalis.nl/sites/naturalis/en/contents/i000764/corrigenda%204_final.pdf (CITESi veebisait) [koos DICKINSON 2003 kõigi linnuliikide nimetused, v.a allpool nimetatud taksonid]

ARNDT, T. (2008): Anmerkungen zu einigen Pyrrhura-Formen mit der Beschreibung einer neuen Art und zweier neuer Unterarten. – *Papageien*, 8: 278–286. [liigi *Pyrrhura parvifrons* nimetus]

COLLAR, N. J. (1997) Family Psittacidae (Parrots). In DEL HOYO, J., ELLIOT, A. AND SARGATAL, J. (eds.), Handbook of the Birds of the World, 4 (Sandgrouse to Cuckoos): 280–477. Barcelona (Lynx Edicions). [liikide *Psittacus intermedia* ja *Trichoglossus haematodus* nimetused]

COLLAR, N. J. (2006): A partial revision of the Asian babblers (Timaliidae). – *Forktail*, 22: 85–112. [liigi *Garrulax taewanus* nimetus]

CORTÉS-DIAGO, A., ORTEGA, L. A., MAZARIEGOS-HURTADO, L. & WELLER, A.-A. (2007): A new species of *Eriocnemis* (Trochilidae) from southwest Colombia. – *Ornitologia Neotropical*, 18: 161–170. [liigi *Eriocnemis isabellae* nimetus]

DA SILVA, J. M. C., COELHO, G. & GONZAGA, P. (2002): Discovered on the brink of extinction: a new species of pygmy owl (Strigidae: *Glaucidium*) from Atlantic forest of northeastern Brazil. – *Ararajuba*, 10(2): 123–130. [liigi *Glaucidium mooreorum* nimetus]

GABAN-LIMA, R., RAPOSO, M. A. & HOFLING, E. (2002): Description of a new species of *Pionopsitta* (Aves: Psittacidae) endemic to Brazil. – *Auk*, 119: 815–819. [liigi *Pionopsitta aurantiocephala* nimetus]

INDRAWAN, M. & SOMADIKARTA, S. (2004): A new hawk-owl from the Togian Islands, Gulf of Tomini, central Sulawesi, Indonesia. – *Bulletin of the British Ornithologists' Club*, 124: 160–171. [liigi *Ninox burhani* nimetus]

NEMESIO, A. & RASMUSSEN, C. (2009): The rediscovery of Buffon's „Guarouba” or „Perriche jaune”: two senior synonyms of *Aratinga pinto* SILVEIRA, LIMA & HÖFLING, 2005 (Aves: Psittaciformes). – *Zootaxa*, 2013: 1–16. [liigi *Aratinga maculata* nimetus]

OLMOS, F., SILVA, W. A. G. & ALBANO, C. (2005): Grey-breasted Conure *Pyrrhura griseipectus*, an overlooked endangered species. – *Cotinga*, 24: 77–83. [liigi *Pyrrhura griseipectus* nimetus]

PACHECO, J. F. & WHITNEY, B. M. (2006): Mandatory changes to the scientific names of three Neotropical birds. – *Bulletin of the British Ornithologists' Club*, 126: 242–244. [liikide *Chlorostilbon lucidus* ja *Forpus modestus* nimetus]

PARRY, S. J., CLARK, W. S. & PRAKASH, V. (2002) On the taxonomic status of the Indian Spotted Eagle *Aquila hastata*. – *Ibis*, 144: 665–675. [liigi *Aquila hastata* nimetus]

PIACENTINI, V. Q., ALEIXO, A. & SILVEIRA, L. F. (2009): Hybrid, subspecies or species? The validity and taxonomic status of *Phaethornis longuemareus aethopyga* Zimmer, 1950 (Trochilidae). – *Auk*, 126: 604–612. [liigi *Phaethornis aethopyga* nimetus]

PORTER, R. F. & KIRWAN, G. M. (2010): Studies of Socotran birds VI. The taxonomic status of the Socotra Buzzard. – *Bulletin of the British Ornithologists' Club*, 130 (2): 116–131. [liigi *Buteo socotraensis* nimetus]

ROSELAAR, C. S. & MICHELS, J. P. (2004): Nomenclatural chaos untangled, resulting in the naming of the formally undescribed *Cacatua* species from the Tanimbar Islands, Indonesia (Psittaciformes: Cacatuidae). – *Zoologische Verhandelingen*, 350: 183–196. [liigi *Cacatua goffiniana* nimetus]

WARAKAGODA, D. H. & RASMUSSEN, P. C. (2004): A new species of scops-owl from Sri Lanka. – *Bulletin of the British Ornithologists' Club*, 124(2): 85–105. [liigi *Otus thilohoffmanni* nimetus]

WHITTAKER, A. (2002): A new species of forest-falcon (Falconidae: *Micrastur*) from southeastern Amazonia and the Atlantic rainforests of Brazil. – *Wilson Bulletin*, 114: 421–445. [liigi *Micrastur mintoni* nimetus]

c) REPTILIA

ANDREONE, F., MATTIOLI, F., JESU, R. & RANDRIANIRINA, J. E. (2001): Two new chameleons of the genus *Calumma* from north-east Madagascar, with observations on hemipenial morphology in the *Calumma furcifer* group (Reptilia, Squamata, Chamaeleonidae) – *Herpetological Journal*, 11: 53–68. [liikide *Calumma vatosoa* ja *Calumma vencesi* nimetus]

AVILA PIRES, T. C. S. (1995): Lizards of Brazilian Amazonia (Reptilia: Squamata) – *Zoologische Verhandelingen*, 299: 706 pp. [liigi *Tupinambis* nimetus]

BAREJ, M. F., INEICH, I., GVOŽDÍK, V. LHERMITTE-VALLARINO, N., GONWOUO, N. L., LEBRETON, M., BOTT, U. & SCHMITZ, A. (2010): Insights into chameleons of the genus *Trioceros* (Squamata: Chamaeleonidae) in Cameroon, with the resurrection of *Chamaeleo serratus* Mertens, 1922. – *Bonn zool. Bull.*, 57(2): 211–229. [liikide *Trioceros perretti* ja *Trioceros serratus* nimetus]

BERGHOF, H.-P. & TRAUTMANN, G. (2009): Eine neue Art der Gattung *Phelsuma* Gray, 1825 (Sauria: Gekkonidae) von der Ostküste Madagaskars. – *Sauria*, 31 (1): 5–14. [liigi *Phelsuma hoeschi* nimetus]

BÖHLE, A. & SCHÖNECKER, P. (2003): Eine neue Art der Gattung *Uroplatus* Duméril, 1805 aus Ost- Madagaskar (Reptilia: Squamata: Gekkonidae). – *Salamandra*, 39(3/4): 129–138. [liigi *Uroplatus pietschmanni* nimetus]

BÖHME, W. (1997): Eine neue Chamäleon-Art aus der *Calumma gastrotaenia* – Verwandtschaft Ost- Madagaskars – *Herpetofauna* (Weinstadt), 19 (107): 5–10. [liigi *Calumma glawi* nimetus]

BÖHME, W. (2003): Checklist of the living monitor lizards of the world (family Varanidae) – *Zoologische Verhandelingen*. Leiden, 341: 1–43. [sugukonna *Varanidae* liikide nimetus]

BRANCH, W. R. & TOLLEY, K. A. (2010): A new species of chameleon (Sauria: Chamaeleonidae: *Nadzikambia*) from Mount Mabu, central Mozambique. – *Afr. J. Herpetology*, 59(2): 157–172. doi: 10.1080/21564574.2010.516275. [liigi *Nadzikambia Baylissi* nimetus]

BRANCH, W. R. (2007): A new species of tortoise of the genus *Homopus* (Chelonia: Testudinidae) from southern Namibia. – *African Journal of Herpetology*, 56(1): 1–21. [liigi *Homopus solus* nimetus]

- BRANCH, W. R., TOLLEY, K. A. & TILBURY, C. R. (2006): A new Dwarf Chameleon (Sauria: *Bradypodion* Fitzinger, 1843) from the Cape Fold Mountains, South Africa. – *African Journal Herpetology*, 55(2): 123–141. [liigi *Bradypodion atromontanum* nimetus]
- BROADLEY, D. G. (1999): The southern African python, *Python natalensis* A. Smith 1840, is a valid species. – *African Herp News* 29: 31–32. [liigi *Python natalensis* nimetus]
- BROADLEY, D. G. (2006): CITES Standard reference for the species of *Cordylus* (Cordylidae, Reptilia) – koostatud CITESi nomenklatuurikomitee palvel [liigi *Cordylus* nimetus]
- BURTON, F. J. (2004): Revision to Species *Cyclura nubila lewisi*, the Grand Cayman Blue Iguana – *Caribbean Journal of Science*, 40(2): 198–203. [liigi *Cyclura lewisi* nimetus]
- CEI, J. M. (1993): Reptiles del noroeste, nordeste y este de la Argentina – herpetofauna de las selvas subtropicales, Puna y Pampa – Monografía XIV, Museo Regionale di Scienze Naturali. [liigi *Tupinambis* nimetus]
- COLLI, G. R., PÉRES, A. K. & DA CUNHA, H. J. (1998): A new species of *Tupinambis* (Squamata: Teiidae) from central Brazil, with an analysis of morphological and genetic variation in the genus – *Herpetologica* 54: 477–492. [liigi *Tupinambis cerradensis* nimetus]
- CROTTINI, A., GEHRING, P.-S., GLAW, F., HARRIS, D.J., LIMA, A. & VENCES, M. (2011): Deciphering the cryptic species diversity of dull-coloured day geckos *Phelsuma* (Squamata: Gekkonidae) from Madagascar, with description of a new species. – *Zootaxa*, 2982: 40–48. [liigi *Phelsuma gouldi* nimetus]
- DIRKSEN, L. (2002): Anakondas. NTV Wissenschaft. [liigi *Eunectes beniensis* nimetus]
- DOMÍNGUEZ, M., MORENO, L. V. & HEDGES, S. B. (2006): A new snake of the genus *Tropidophis* (Tropidophiidae) from the Guanahacabibes Peninsula of Western Cuba. – *Amphibia-Reptilia*, 27 (3): 427–432. [liigi *Tropidophis xanthogaster* nimetus]
- ENNEN, J. R., LOVICH, J. E., KREISER, B. R., SELMAN, W. & QUALLS, C. P. (2010): Genetic and morphological variation between populations of the Pascagoula Map Turtle (*Graptemys gibbonsi*) in the Pearl and Pascagoula Rivers with description of a new species. – *Chelonian Conservation and Biology*, 9(1): 98–113. [liigi *Graptemys pearlensis* nimetus]
- FITZGERALD, L. A., COOK, J. A. & LUZ AQUINO, A. (1999): Molecular Phylogenetics and Conservation of *Tupinambis* (Sauria: Teiidae). – *Copeia*, 4: 894–905. [liigi *Tupinambis duseni* nimetus]
- FRITZ, U. & HAVAŠ, P. (2007): Checklist of Chelonians of the World. – *Vertebrate Zoology*, 57(2): 149–368. Dresden. ISSN 1864-5755 [ilma selle liiteta; [seltsi Testudines liigi- ja sugukonnanimetused, v.a järgmiste nimetuste allesjätmine: *Mauremys iversoni*, *Mauremys pritchardi*, *Ocadia glyphistoma*, *Ocadia philippeni*, *Sacalia pseudocellata*]
- GEHRING, P.-S., PABIJAN, M., RATSOAVINA, F. M., KÖHLER, J., VENCES, M. & GLAW, F. (2010): A Tarzan yell for conservation: a new chameleon, *Calumma tarzan* sp. n., proposed as a flagship species for the creation of new nature reserves in Madagascar. – *Salamandra*, 46(3): 167–179. [liigi *Calumma tarzan* nimetus]
- GEHRING, P.-S., RATSOAVINA, F. M., VENCES, M. & GLAW, F. (2011): *Calumma vohibola*, a new chameleon species (Squamata: Chamaeleonidae) from the littoral forests of eastern Madagascar. – *Afr. J. Herpetology*, 60(2): 130–154. [liigi *Calumma vohibola* nimetus]
- GENTILE, G. & SNELL, H. (2009): *Conolophus marthae* sp. nov. (Squamata, Iguanidae), a new species of land iguana from the Galápagos archipelago. – *Zootaxa*, 2201: 1–10. [liigi *Conolophus marthae* nimetus]
- GLAW, F., GEHRING, P.-S., KÖHLER, J., FRANZEN, M. & VENCES, M. (2010): A new dwarf species of day gecko, genus *Phelsuma*, from the Ankarana pinnacle karst in northern Madagascar. – *Salamandra*, 46: 83–92. [liigi *Phelsuma roesleri* nimetus]
- GLAW, F., KÖHLER, J. & VENCES, M. (2009a): A new species of cryptically coloured day gecko (*Phelsuma*) from the Tsingy de Bemaraha National Park in western Madagascar. – *Zootaxa*, 2195: 61–68. [liigi *Phelsuma borai* nimetus]
- GLAW, F., KÖHLER, J. & VENCES, M. (2009b): A distinctive new species of chameleon of the genus *Furcifer* (Squamata: Chamaeleonidae) from the Montagne d'Ambre rainforest of northern Madagascar. – *Zootaxa*, 2269: 32–42. [liigi *Furcifer timoni* nimetus]

- GLAW, F., KOSUCH, J., HENKEL, W. F., SOUND, P. AND BÖHME, W. (2006): Genetic and morphological variation of the leaf-tailed gecko *Uroplatus fimbriatus* from Madagascar, with description of a new giant species. – *Salamandra*, 42: 129–144. [liigi *Uroplatus giganteus* nimetus]
- GLAW, F. & M. VENCES (2007): A field guide to the amphibians and reptiles of Madagascar, third edition. Vences & Glaw Verlag, 496 pp. [liikide *Brookesia ramanantsoai*, *Calumma ambreense* nimetused]
- GLAW, F., VENCES, M., ZIEGLER, T., BÖHME, W. & KÖHLER, J. (1999). Specific distinctiveness and biogeography of the dwarf chameleons *Brookesia minima*, *B. peyrierasi* and *B. tuberculata* (Reptilia: Chamaeleonidae): evidence from hemipenial and external morphology. – *J. Zool. Lond.* 247: 225–238. [liikide *Brookesia peyrierasi*, *B. tuberculata* nimetused]
- HALLMANN, G., KRÜGER, J. & TRAUTMANN, G. (2008). Faszinierende Taggeckos. Die Gattung *Phelsuma*. 2. überarbeitete und erweiterte Auflage, 253 pp., Münster (Natur und Tier – Verlag). ISBN 978–3-86659-059–5. [perekonna *Phelsuma* nimetused, jättes alles liigi *Phelsuma ocellata* nimetuse]
- HARVEY, M. B., BARKER, D. B., AMMERMAN, L. K. & CHIPPINDALE, P. T. (2000): Systematics of pythons of the *Morelia amethystina* complex (Serpentes: Boidae) with the description of three new species – *Herpetological Monographs*, 14: 139–185. [liikide *Moreliaclostolepis*, *Morelia nauta* ja *Morelia tracyae* nimetused ning liigi tasandil *Morelia kinghorni* nimetus]
- HEDGES, B. S. & GARRIDO, O. (1999): A new snake of the genus *Tropidophis* (Tropidophiidae) from central Cuba – *Journal of Herpetology*, 33: 436–441. [liigi *Tropidophis spiritus* nimetus]
- HEDGES, B. S. & GARRIDO, O. (2002): A new snake of the genus *Tropidophis* (Tropidophiidae) from Eastern Cuba – *Journal of Herpetology*, 36:157–161. [liigi *Tropidophis hendersoni* nimetus]
- HEDGES, B. S., ESTRADA, A. R. & DIAZ, L. M. (1999): New snake (*Tropidophis*) from western Cuba – *Copeia* 1999(2): 376–381. [liigi *Tropidophis celiae* nimetus]
- HEDGES, B. S., GARRIDO, O. & DIAZ, L. M. (2001): A new banded snake of the genus *Tropidophis* (Tropidophiidae) from north-central Cuba – *Journal of Herpetology*, 35: 615–617. [liigi *Tropidophis morenoi* nimetus]
- HENDERSON, R. W., PASSOS, P. & FEITOSA, D. (2009); Geographic variation in the *Emerald Treeboa*, *Corallus caninus* (Squamata: Boidae). – *Copeia*, 2009 (3): 572–582. [liigi *Corallus batesii* nimetus]
- HOLLINGSWORTH, B. D. (2004): The Evolution of Iguanas: An Overview of Relationships and a Checklist of Species. pp. 19–44. In: Alberts, A. C., Carter, R. L., Hayes, W. K. & Martins, E. P. (Eds), *Iguanas: Biology and Conservation*. Berkeley (University of California Press). [sugukonna Iguanidae liikide nimetused, välja arvatud liikide *Brachylophus bulabula*, *Phrynosoma blainvillii*, *P. cerroense* ja *P. wigginsi* liikidena tunnustamine]
- JACOBS, H. J., AULIYA, M. & BÖHME, W. (2009): Zur Taxonomie des Dunklen Tigerpythons, *Python molurus bivittatus* KUHL, 1820, speziell der Population von Sulawesi. – *Sauria*, 31: 5–16. [liigi *Python bivittatus* nimetus]
- JESU, R., MATTIOLI, F. & SCHIMENTI, G. (1999): On the discovery of a new large chameleon inhabiting the limestone outcrops of western Madagascar: *Furcifer nicosiai* sp. nov. (Reptilia, Chamaeleonidae) – *Doriana* 7(311): 1–14. [liigi *Furcifer nicosiai* nimetus]
- KEOGH, J. S., BARKER, D. G. & SHINE, R. 2001. Heavily exploited but poorly known: systematics and biogeography of commercially harvested pythons (*Python curtus* group) in Southeast Asia – *Biological Journal of the Linnean Society*, 73: 113–129. [liikide *Python breitensteini* ja *Python brongersmai* nimetused]
- KEOGH, J. S., EDWARDS, D. L., FISHER, R. N. & HARLOW, P. S. (2008): Molecular and morphological analysis of the critically endangered Fijian iguanas reveals cryptic diversity and a complex biogeographic history. – *Phil. Trans. R. Soc. B*, 363(1508): 3413–3426. [liigi *Brachylophus bulabula* nimetus]
- KLAVER, C. J. J. & BÖHME, W. (1997): Chamaeleonidae – Das Tierreich, 112, 85 pp. [perekondade *Bradypodion*, *Brookesia*, *Calumma*, *Chamaeleo* ja *Furcifer* liikide nimetused, välja arvatud perekonna *Bradypodion* liigid, mille nimetused on muudetud nimetusteks *Kinyongia* ja *Nadzikambia*, ning välja arvatud *Calumma andringitraense*, *C. guillaumeti*, *C. hillebrandi* ja *C. marojezense* liikidena tunnustamine]
- KLUGE, A.G. (1983): Cladistic relationships among gekkonid lizards. – *Copeia*, 1983 (no. 2): 465–475. [liigi *Nactus serpensinsula* nimetus]

- KOCH, A., AULIYA, M. & ZIEGLER, T. (2010): Updated Checklist of the living monitor lizards of the world (Squamata: Varanidae). – Bonn zool. Bull., 57(2): 127–136. [sugukonna *Varanidae* liikide nimetused]
- KRAUSE, P. & BÖHME, W. (2010): A new chameleon of the *Trioceros bitaeniatus* complex from Mt. Hanang, Tanzania, East Africa (Squamata, Chamaeleonidae). – Bonn Zoological Bulletin, 57: 19–29. [liigi *Trioceros hanangensis* nimetus]
- LANZA, B. & NISTRI, A. (2005): Somali Boidae (genus *Eryx* Daudin 1803) and Pythonidae (genus *Python* Daudin 1803) (Reptilia Serpentes). – Tropical Zoology, 18 (1): 67–136. [liigi *Eryx borrii* nimetus]
- LUTZMANN, N. & LUTZMANN, H. (2004): Das grammatikalische Geschlecht der Gattung *Calumma* (Chamaeleonidae) und die nötigen Anpassungen einiger Art- und Unterartbezeichnungen. – Reptilia (Münster) 9(4): 4–5 (Addendum in issue 5: 13). [liikide *Calumma cucullatum*, *Calumma nasutum* nimetused]
- MANZANI, P. R. & ABE, A. S. (1997): A new species of *Tupinambis* Daudin, 1802 (Squamata, Teiidae) from central Brazil – Boletim do Museu Nacional Nov. Ser. Zool., 382: 1–10. [liigi *Tupinambis quadrilineatus* nimetus]
- MANZANI, P. R. & ABE, A. S. (2002): A new species of *Tupinambis* Daudin, 1803 from southeastern Brazil – Arquivos do Museu Nacional, Rio de Janeiro, 60(4): 295–302. [liigi *Tupinambis palustris* nimetus]
- MARIAUX, J., LUTZMANN, N. & STIPALA, J. (2008): The two-horned chamaeleons of East Africa. – Zoological Journal Linnean Society, 152: 367–391. [liikide *Kinyongia vosseleri*, *Kinyongia boehmei* nimetused]
- MASSARY, J.-C. DE & HOOGLMOED, M. (2001): The valid name for *Crocodylurus lacertinus auctorum* (nec Daudin, 1802) (Squamata: Teiidae) – Journal of Herpetology, 35: 353–357. [liigi *Crocodylurus amazonicus* nimetus]
- MCDIARMID, R. W., CAMPBELL, J. A. & TOURÉ, T. A. (1999): Snake Species of the World. A Taxonomic and Geographic Reference. Volume 1, Washington, DC. (The Herpetologists' League). [sugukondade Loxocemidae, Pythonidae, Boidae, Bolyeriidae, Tropidophiidae ja Viperidae liikide nimetused, v.a perekondade *Acrantophis*, *Sanzinia*, *Calabaria* ja *Lichanura* allesjätmine ja liigi *Epicrates maurus* liigina tunnustamine]
- MENEGON, M., TOLLEY, K. A., JONES, T., ROVERO, F., MARSHALL, A. R. & TILBURY, C. R. (2009): A new species of chameleon (Sauria: Chamaeleonidae: *Kinyongia*) from the Magombera forest and the Udzungwa Mountains National Park, Tanzania. – African Journal of Herpetology, 58(2): 59–70. [liigi *Kinyongia magomberae* nimetus]
- MONTANUCCI, R.R. (2004): Geographic variation in *Phrynosoma coronatum* (Lacertilia, Phrynosomatidae): further evidence for a peninsular archipelago. – Herpetologica, 60: 117. [liikide *Phrynosoma blainvillii*, *Phrynosoma cerroense*, *Phrynosoma wigginsi* nimetused]
- MURPHY, R. W., BERRY, K. H., EDWARDS, T., LEVITON, A. E., LATHROP, A. & RIEDLE, J. D. (2011): The dazed and confused identity of Agassiz's land tortoise, *Gopherus agassizii* (Testudines, Testudinidae) with the description of a new species, and its consequences for conservation. – Zookeys, 113: 39–71. [liigi *Gopherus morafkai* nimetus]
- NECAS, P. (2009): Ein neues Chamäleon der Gattung *Kinyongia* Tilbury, Tolley & Branch 2006 aus den Poroto-Bergen, Süd-Tansania (Reptilia: Sauria: Chamaeleonidae). – Sauria, 31 (2): 41–48. [liigi *Kinyongia vanheygeni* nimetus]
- NECAS, P., MODRY, D. & SLAPETA, J. R. (2003): *Chamaeleo* (*Triceros*) *narraioica* n. sp. (Reptilia Chamaeleonidae), a new chamaeleon species from a relict montane forest of Mount Kulal, northern Kenya. – Tropical Zool., 16:1–12. [liigi *Chamaeleo narraioica* nimetus]
- NECAS, P., MODRY, D. & SLAPETA, J. R. (2005): *Chamaeleo* (*Triceros*) *ntunte* n. sp. a new chamaeleon species from Mt. Nyiru, northern Kenya (Squamata: Sauria: Chamaeleonidae). – Herpetozoa, 18/3/4): 125–132. [liigi *Chamaeleo ntunte* nimetus]
- NECAS, P., SINDACO, R., KOŘENÝ, L., KOPEČNÁ, J., MALONZA, P. K. & MODRY, D. (2009): *Kinyongia asheorum* sp. n., a new montane chameleon from the Nyiro Range, northern Kenya (Squamata: Chamaeleonidae). – Zootaxa, 2028: 41–50. [liigi *Kinyongia asheorum* nimetus]
- PASSOS, P. & FERNANDES, R. (2008): Revision of the *Epicrates cenchria* complex (Serpentes: Boidae). – Herpetol. Monographs, 22: 1–30. [liikide *Varanus crassus*, *E. Assisi*, *E. Alvarezi* nimetused]
- POUGH, F. H., ANDREWS, R. M., CADLE, J. E., CRUMP, M. L., SAVITZKY, A. H. & WELLS, K. D. (1998): Herpetology. Upper Saddle River/New Jersey (Prentice Hall). [Sauria sugukondade piiritlemise puhul]

- PRASCHAG, P., HUNSDÖRFER, A. K. & FRITZ, U. (2007): Phylogeny and taxonomy of endangered South and South-east Asian freshwater turtles elucidated by mtDNA sequence variation (Testudines: Geoemydidae: *Batagur*, *Callagur*, *Hardella*, *Kachuga*, *Pangshura*). – *Zoologica Scripta*, 36: 429–442. [liikide *Batagur borneoensis*, *Batagur dhongoka*, *Batagur kachuga*, *Batagur trivittata* nimetused]
- PRASCHAG, P., HUNSDÖRFER, A.K., REZA, A.H.M.A. & FRITZ, U. (2007): Genetic evidence for wild-living *Aspideretes nigricans* and a molecular phylogeny of South Asian softshell turtles (Reptilia: Trionychidae: *Aspideretes*, *Nilssonina*). – *Zoologica Scripta*, 36: 301–310. [liikide *Nilssonina gangeticus*, *N. hurum*, *N. nigricans* nimetused]
- PRASCHAG, P., SOMMER, R. S., MCCARTHY, C., GEMEL, R. & FRITZ, U. (2008): Naming one of the world's rarest chelonians, the southern *Batagur*. – *Zootaxa*, 1758: 61–68. [liigi *Batagur affinis* nimetus]
- PRASCHAG, P., STUCKAS, H., PÄCKERT, M., MARAN, J. & FRITZ, U. (2011): Mitochondrial DNA sequences suggest a revised taxonomy of Asian flapshell turtles (*Lissemys* Smith, 1931) and the validity of previously unrecognized taxa (Testudines: Trionychidae). – *Vertebrate Zoology*, 61(1): 147–160. [liigi *Lissemys ceylonensis* nimetus]
- RATSOAVINA, F.M., LOUIS JR., E.E., CROTTINI, A., RANDRIANAINA, R.-D., GLAW, F. & VENCES, M. (2011): A new leaf tailed gecko species from northern Madagascar with a preliminary assessment of molecular and morphological variability in the *Uroplatus ebenau* group. – *Zootaxa*, 3022: 39–57. [liigi *Uroplatus finiavana* nimetus]
- RAW, L. & BROTHERS, D. J. (2008): Redescription of the South African dwarf chameleon, *Bradypodion nemorale* Raw 1978 (Sauria: Chamaeleonidae), and description of two new species. – *ZooNova* 1 (1): 1–7. [liikide *Bradypodion caeruleogula*, *Bradypodion nkandlae* nimetused]
- RAXWORTHY, C.J. & NUSSBAUM, R.A. (2006): Six new species of Occipital-Lobed *Calumma* Chameleons (Squamata: Chamaeleonidae) from Montane Regions of Madagascar, with a New Description and Revision of *Calumma brevicorne*. – *Copeia*, 4: 711–734. [liikide *Calumma amber*, *Calumma brevicorne*, *Calumma crypticum*, *Calumma hafahafa*, *Calumma jeji*, *Calumma peltierorum*, *Calumma tycorne* nimetused]
- RAXWORTHY, C.J. (2003): Introduction to the reptiles. – In: Goodman, S.M. & Bernstead, J.P. (eds.), *The natural history of Madagascar*: 934–949. Chicago. [perekonna *Uroplatus* liikide nimetused]
- RAXWORTHY, C.J., PEARSON, R.G., ZIMKUS, B.M., REDDY, S., DEO, A.J., NUSSBAUM, R.A. & INGRAM, C.M. (2008): Continental speciation in the tropics: contrasting biogeographic patterns of divergence in the *Uroplatus* leaf-tailed gecko radiation of Madagascar. *Journal of Zoology* 275: 423–440. [liigi *Uroplatus sameiti* nimetus]
- ROCHA, S., RÖSLER, H., GEHRING, P.-S., GLAW, F., POSADA, D., HARRIS, D. J. & VENCES, M. (2010): Phylogenetic systematics of day geckos, genus *Phelsuma*, based on molecular and morphological data (Squamata: Gekkonidae). – *Zootaxa*, 2429: 1–28. [liikide *Phelsuma dorsovittata*, *P. parva* nimetused]
- SCHLEIP, W. D. (2008): Revision of the genus *Leiopython* Hubrecht 1879 (Serpentes: Pythonidae) with the redescription of taxa recently described by Hoser (2000) and the description of new species. – *Journal of Herpetology*, 42(4): 645–667. [liikide *Leiopython bennettorum*, *L. biakensis*, *L. fredparkeri*, *L. huonensis*, *L. hoserae* nimetused]
- SLOWINSKI, J. B. & WÜSTER, W. (2000.): A new cobra (Elapidae: *Naja*) from Myanmar (Burma) – *Herpetologica*, 56: 257–270. [liigi *Naja mandalayensis* nimetus]
- SMITH, H. M., CHISZAR, D., TEPPELEN, K. & VAN BREUKELLEN, F. (2001): A revision of the bevelnosed boas (*Candoia carinata* complex) (Reptilia: Serpentes). – *Hamadryad*, 26(2): 283–315. [liikide *Candoia paulsoni*, *C. superciliosa* nimetused]
- STIPALA, J., LUTZMANN, N., MALONZA, P.K., BORGESIO, L., WILKINSON, P., GODLEY, B. & EVANS, M.R. (2011): A new species of chameleon (Sauria: Chamaeleonidae) from the highlands of northwest Kenya. – *Zootaxa*, 3002: 1–16. [liigi *Trioceros nyirit* nimetus]
- TILBURY, C. (1998): Two new chameleons (Sauria: Chamaeleonidae) from isolated Afromontane forests in Sudan and Ethiopia – *Bonner Zoologische Beiträge*, 47: 293–299. [liikide *Chamaeleo balebicornutus* ja *Chamaeleo conirostratus* nimetused]
- TILBURY, C. R. & TOLLEY, K. A. (2009a): A new species of dwarf chameleon (Sauria: Chamaeleonidae, *Bradypodion* Fitzinger) from KwaZulu Natal South Africa with notes on recent climatic shifts and their influence on speciation in the genus. – *Zootaxa*, 2226: 43–57. [liikide *Bradypodion ngomeense*, *B. nkandlae* nimetused]

TILBURY, C. R. & TOLLEY, K. A. (2009b): A re-appraisal of the systematics of the African genus *Chamaeleo* (Reptilia: Chamaeleonidae). – *Zootaxa*, 2079: 57–68. [perekonna *Trioceros* liikide nimetused]

TILBURY, C. R., TOLLEY, K. A. & BRANCH, R. B. (2007): Corrections to species names recently placed in *Kinyongia* and *Nadzikambia* (Reptilia: Chamaeleonidae). – *Zootaxa*, 1426: 68. [liikide *Kinyongia uluguruensis*, *Nadzikambia mlanjensis* korrektses kirjapildis nimetused]

TILBURY, C. R., TOLLEY, K. A. & BRANCH, W. R. (2006): A review of the systematics of the genus *Bradypodion* (Sauria: Chamaeleonidae), with the description of two new genera. – *Zootaxa*, 1363: 23–38. [liikide *Kinyongia adolfifridgerici*, *Kinyongia carpenteri*, *Kinyongia excubitor*, *Kinyongia fischeri*, *Kinyongia matschiei*, *Kinyongia multituberculata*, *Kinyongia oxyrhina*, *Kinyongia tavetana*, *Kinyongia tenuis*, *Kinyongia ulugurensis*, *Kinyongia uthmoelleri*, *Kinyongia xenorhina*, *Nadzikambia mlanjense* nimetused]

TOLLEY, K. A., TILBURY, C. R., BRANCH, W. R. & MATHEE, C. A. (2004): Phylogenetics of the southern African dwarf chameleons, *Bradypodion* (Squamata: Chamaeleonidae). – *Molecular Phylogen. Evol.*, 30: 351–365. [liikide *Bradypodion caffrum*, *Bradypodion damaranum*, *Bradypodion gutturale*, *Bradypodion occidentale*, *Bradypodion taeniobronchum*, *Bradypodion transvaalense*, *Bradypodion ventrale* nimetused]

TOWNSEND, T. M., TOLLEY, K. A., GLAW, F., BÖHME, W. & VENCES, M. (2010): Eastward from Africa: paleocurrent-mediated chameleon dispersal to the Seychelles Islands. – *Biol. Lett.*, avaldatud internetis 8. septembril 2010, doi: 10.1098/rsbl.2010.0701 [liigi *Archaius tigris* nimetus]

TUCKER, A. D. (2010): The correct name to be applied to the Australian freshwater crocodile, *Crocodylus johnstoni* [Krefft, 1873]. – *Australian Zoologist*, 35(2): 432–434. [liigi *Crocodylus Johnstoni* nimetus]

ULLENBRUCH, K., KRAUSE, P. & BÖHME, W. (2007): A new species of the *Chamaeleo dilepis* group (Sauria Chamaeleonidae) from West Africa. – *Tropical Zool.*, 20: 1–17. [liigi *Chamaeleo necasi* nimetus]

WALBRÖL, U. & WALBRÖL, H. D. (2004): Bemerkungen zur Nomenklatur der Gattung *Calumma* (Gray, 1865) (Reptilia: Squamata: Chamaeleonidae). – *Sauria*, 26 (3): 41–44. [liikide *Calumma andringitraense*, *Calumma marojezense*, *Calumma tsaratananense* nimetused]

WERMUTH, H. & MERTENS, R. (1996) (reprint): Schildkröte, Krokodile, Brückenechsen. xvii + 506 pp. Jena (Gustav Fischer Verlag). [seltside Testudines, Crocodylia ja Rhynchocephalia liikide nimetused]

WILMS, T. M., BÖHME, W., WAGNER, P., LUTZMANN, N. & SCHMITZ, A. (2009): On the phylogeny and taxonomy of the genus *Uromastix* Merrem, 1820 (Reptilia: Squamata: Agamidae: Uromastycinae) – resurrection of the genus *Saara* Gray, 1845. – *Bonner zool. Beiträge*, 56(1–2): 55–99. [perekonna *Uromastix*, *Saara* liikide nimetused]

WÜSTER, W. (1996): Taxonomic change and toxinology: systematic revisions of the Asiatic cobras (*Naja naja* species complex) – *Toxicon*, 34: 339–406. [liikide *Naja atra*, *Naja kaouthia*, *Naja oxiana*, *Naja philippinensis*, *Naja sagittifera*, *Naja samarensis*, *Naja siamensis*, *Naja sputatrix* ja *Naja sumatrana* nimetused]

ZUG, G.R., GROTT, S. W. & JACOBS, J. F. (2011): Pythons in Burma: Short-tailed python (Reptilia: Squamata). – *Proc. biol. Soc. Washington*, 124(2): 112–136. [liigi *Python kyaiktiyo* nimetus]

d) AMPHIBIA

Taxonomic Checklist of CITES-listed Amphibians, information extracted from FROST, D. R. (ed.) (2011), *Amphibian Species of the World: a taxonomic and geographic reference, an online reference* (<http://research.amnh.org/herpetology/amphibia/index.html>), version 5.5, 2011. aasta detsembri seisuga

koos järgmisega: BROWN, J. L., TWOMEY, E., AMÉZQUITA, A., BARBOSA DE SOUZA, M., CALDWELL, L. P., LÖTTERS, S., VON MAY, R., MELO-SAMPAIO, P. R., MEJÍA-VARGAS, D., PEREZ-PEÑA, P., PEPPER, M., POELMAN, E. H., SANCHEZ-RODRIGUEZ, M. & SUMMERS, K. (2011): A taxonomic revision of the Neotropical poison frog genus *Ranitomeya* (Amphibia: Dendrobatidae). – *Zootaxa*, 3083: 1–120. [kõigi *Amphibian* liikide nimetused]

Taxonomic Checklist of Amphibian Species listed unilaterally in the Annexes of Regulation (EC) No 338/97, not included in the CITES Appendices, species information extracted from FROST, D. R. (2013), *Amphibian Species of the World, an online Reference V. 5.6* (9. jaanuar 2013)

e) **ELASMOBRANCHII, ACTINOPTERYGII JA SARCOPTERYGII**

Taxonomic Checklist of all CITES listed Shark and Fish species (Elasmobranchii and Actinopterygii, except the genus *Hippocampus*), information extracted from ESCHMEYER, W.N. & FRICKE, R. (eds.): Catalog of Fishes, veebisait: (<http://research.calacademy.org/redirect?url=http://researcharchive.calacademy.org/research/ichthyology/catalog/fishcatmain.asp>), 30. novembril 2011 allalaetud versioon. [kõigi hai- ja kalaliikide nimetused, välja arvatud perekonna *Hippocampus* liikide nimetused]

FOSTER, R. & GOMON, M. F. (2010): A new seahorse (Teleostei: Syngnathidae: *Hippocampus*) from south-western Australia. – *Zootaxa*, 2613: 61–68. [liigi *Hippocampus paradoxus* nimetus]

GOMON, M. F. & KUITER, R. H. (2009): Two new pygmy seahorses (Teleostei: Syngnathidae: *Hippocampus*) from the Indo-West Pacific. – *Aqua, Int. J. of Ichthyology*, 15(1): 37–44. [liikide *Hippocampus debelius*, *Hippocampus waleanus* nimetused]

HORNE, M. L. (2001): A new seahorse species (Syngnathidae: *Hippocampus*) from the Great Barrier Reef – Records of the Australian Museum, 53: 243–246. [perekonna *Hippocampus* liikide nimetused]

KUITER, R. H. (2001): Revision of the Australian seahorses of the genus *Hippocampus* (Syngnathiformes: Syngnathidae) with a description of nine new species – Records of the Australian Museum, 53: 293–340. [perekonna *Hippocampus* liikide nimetused]

KUITER, R. H. (2003): A new pygmy seahorse (Pisces: Syngnathidae: *Hippocampus*) from Lord Howe Island – Records of the Australian Museum, 55: 113–116. [perekonna *Hippocampus* liikide nimetused]

LOURIE, S. A. & RANDALL, J. E. (2003): A new pygmy seahorse, *Hippocampus denise* (Teleostei: Syngnathidae), from the Indo-Pacific – *Zoological Studies*, 42: 284–291. [perekonna *Hippocampus* liikide nimetused]

LOURIE, S. A., VINCENT, A. C. J. & HALL, H. J. (1999): Seahorses. An identification guide to the world's species and their conservation. Project Seahorse (ISBN 0 9534693 0 1) (Second edition available on CD-ROM). [perekonna *Hippocampus* liikide nimetused]

LOURIE, S. A. & KUITER, R. H. (2008): Three new pygmy seahorse species from Indonesia (Teleostei: Syngnathidae: *Hippocampus*). – *Zootaxa*, 1963: 54–68. [liikide *Hippocampus pontohi*, *Hippocampus satomiae*, *Hippocampus severnsi* nimetused]

PIACENTINO, G. L. M. AND LUZZATTO, D. C. (2004): *Hippocampus patagonicus* sp. nov., new seahorse from Argentina (Pisces, Syngnathiformes). – *Revista del Museo Argentino de Ciencias Naturales*, 6(2): 339–349. [liigi *Hippocampus patagonicus* nimetus]

RANDALL, J. & LOURIE, S. A. (2009): *Hippocampus tyro*, a new seahorse (Gasterosteiformes: Syngnathidae) from the Seychelles. – *Smithiana Bulletin*, 10: 19–21. [liigi *Hippocampus tyro* nimetus]

f) **ARACHNIDA**

LOURENÇO, W. R. & CLOUDSLEY-THOMPSON, J. C. (1996): Recognition and distribution of the scorpions of the genus *Pandinus* Thorell, 1876 accorded protection by the Washington Convention – *Biogeographica*, 72(3): 133–143. [perekonna *Pandinus* skorpionide nimetused]

RUDLOFF, J.-P. (2008): Eine neue *Brachypelma*-Art aus Mexiko (Araneae: Mygalomorphae: Theraphosidae: Theraphosinae). – *Arthropoda*, 16(2): 26–30. [liigi *Brachypelma kahlenbergi* nimetus]

Taxonomic Checklist of CITES listed Spider Species, information extracted from PLATNICK, N. (2006), The World Spider Catalog, an online reference, versioon 6.5 7. aprilli 2006. aasta seisuga [perekonna *Theraphosidae* liikide nimetused]

g) **INSECTA**

BARTOLOZZI, L. (2005): Description of two new stag beetle species from South Africa (Coleoptera: Lucanidae). – *African Entomology*, 13(2): 347–352. [liigi *Colophon endroedyi* nimetus]

MATSUKA, H. (2001): Natural History of Birdwing Butterflies. 367 pp. Tokyo (Matsuka Shuppan). (ISBN 4-9900697-0-6). [perekondade *Ornithoptera*, *Trogonoptera* ja *Troides* liikide nimetused]

h) **HIRUDINOIDEA**

NESEMANN, H. & NEUBERT, E. (1999): Annelida: Clitellata: Branchiobdellida, Acanthobdellea, Hirudinea. – *Süßwasserfauna von Mitteleuropa*, vol. 6/2, 178 pp., Berlin (Spektrum Akad. Verlag). ISBN 3-8274-0927-6. [liikide *Hirudo medicinalis* ja *Hirudo verbana* nimetused]

i) **ANTHOZOA JA HYDROZOA**

Taxonomic Checklist of all CITES listed Coral Species, based on information compiled by UNEPWCMC 2012.

TAIMESTIK

The Plant-Book, second edition (D. J. Mabberley, 1997, Cambridge University Press (parandatud trükk 1998) [kõigi konventsiooni lisades nimetatud taimede perekondade nimetused, kui nende asemel ei kasutata konventsiooniosaliste konverentsi poolt vastu võetud standardnimekirju].

A Dictionary of Flowering Plants and Ferns, 8th edition, (J. C. Willis, revised by H. K. Airy Shaw, 1973, Cambridge University Press) [perekondade sünonüümid, mida ei ole nimetatud raamatus „The Plant Book”, juhul kui nende asemel ei kasutata konventsiooniosaliste konverentsi poolt vastu võetud standardnimekirju, millele on viidatud allpool].

The World List of Cycads (D. W. Stevenson, R. Osborne and K. D. Hill, 1995; In: Vorster (Ed.), *Proceedings of the Third International Conference on Cycad Biology*, pp. 55–64, Cycad Society of South Africa, Stellenbosch); sellest nimekirjast juhitudakse perekondade Cycadaceae, Stangeriaceae ja Zamiaceae liikidele viitamisel.

CITES Bulb Checklist (A. P. Davis et al., 1999, koostanud the Royal Botanic Gardens, Kew, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland); sellest nimekirjast juhitudakse perekondade *Cyclamen* (Primulaceae), *Galanthus* ja *Sternbergia* (Liliaceae) liikidele viitamisel.

CITES Cactaceae Checklist, second edition, (1999, koostanud D. Hunt, Royal Botanic Gardens, Kew, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland); sellest nimekirjast juhitudakse perekonna Cactaceae liikidele viitamisel.

CITES Carnivorous Plant Checklist, second edition, (B. von Arx et al., 2001, Royal Botanic Gardens, Kew, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland); sellest nimekirjast juhitudakse perekondade *Dionaea*, *Nepenthes* ja *Sarracenia* liikidele viitamisel.

CITES Aloe and Pachypodium Checklist (U. Eggli et al., 2001, koostanud Städtische Sukkulenten-Sammlung, Zurich, Switzerland, koostöös Kew kuningliku botaanikaaiaga (Royal Botanic Gardens, Kew, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland) ja selle parandatud versioon: *An Update and Supplement to the CITES Aloe & Pachypodium Checklist* [J. M. Lüthy (2007), CITES Management Authority of Switzerland, Bern, Switzerland]; sellest nimekirjast juhitudakse perekondade *Aloe* ja *Pachypodium* liikidele viitamisel.

World Checklist and Bibliography of Conifers (A. Farjon, 2001); sellest nimekirjast juhitudakse perekonna *Taxus* liikidele viitamisel.

CITES Orchid Checklist, (koostanud Royal Botanic Gardens, Kew, United Kingdom); sellest nimekirjast juhitudakse perekondade *Cattleya*, *Cypripedium*, *Laelia*, *Paphiopedilum*, *Phalaenopsis*, *Phragmipedium*, *Pleione* ja *Sophranitis* (Volume 1, 1995); *Cymbidium*, *Dendrobium*, *Disa*, *Dracula* ja *Encyclia* (Volume 2, 1997); *Aerangis*, *Angraecum*, *Ascocentrum*, *Bletilla*, *Brassavola*, *Calanthe*, *Catasetum*, *Miltonia*, *Miltonioides* ja *Milioniopsis*, *Renanthera*, *Renantherella*, *Rhynchostylis*, *Rossioglossum*, *Vanda* ja *Vandopsis* (Volume 3, 2001) ning *Aerides*, *Coelogyne*, *Comparettia* ja *Masdevallia* (Volume 4, 2006) liikidele viitamisel.

The CITES Checklist of Succulent Euphorbia Taxa (Euphorbiaceae), Second edition (S. Carter and U. Eggli, 2003, avaldanud Federal Agency for Nature Conservation, Bonn, Germany); sellest juhitudakse perekonna *Euphorbia* sukulentsetele liikidele viitamisel.

Dicksonia species of the Americas (2003, koostanud Bonn Botanic Garden and the Federal Agency for Nature Conservation, Bonn, Germany); sellest juhitudakse perekonna *Dicksonia* liikidele viitamisel.

Plants of Southern Africa: an annotated checklist. Germishuizen, G. & Meyer N. L. (eds.) (2003). *Strelitzia* 14: 150–151. National Botanical Institute, Pretoria, South Africa; sellest juhitudakse perekonna *Hoodia* liikidele viitamisel.

Lista de especies, nomenclatura y distribución en el genero Guaiacum. Davila Aranda. P. & Schippmann, U. (2006): *Medicinal Plant Conservation* 12:50; sellest juhitudakse perekonna *Guaiacum* liikidele viitamisel.

CITES checklist for Bulbophyllum and allied taxa (Orchidaceae). Sieder, A., Rainer, H., Kiehn, M. (2007): Address of the authors: Department of Biogeography and Botanical Garden of the University of Vienna; Rennweg 14, A-1030 Vienna (Austria); sellest juhitudakse perekonna *Bulbophyllum* liikidele viitamisel.

The Checklist of CITES species (2005, 2007 ja selle parandatud versioonid), mille on välja andnud UNEP – WCMC; nimekirja võib kasutada määruse (EÜ) nr 338/97 lisades loetletud loomaliikide konventsiooniosaliste konverentsi poolt kinnitatud teaduslike nimetuste mitteametliku ülevaadena ja CITESi nomenklatuuri jaoks kehtestatud standardviidetes sisalduva teabe mitteametliku kokkuvõtena.”

2) IX lisa muudetakse järgmiselt:

a) IX lisa punktis 1 asendatakse kanne „Q Tsirkused ja rändnäitused” kandega „Q Rändnäitused (näitus, tsirkus, rändloomaaed, taimenäitus, orkester või muuseuminäitus, mida näidatakse avalikult kommertseesmärkidel)”;

b) IX lisa punkti 2 lisatakse järgmine rida:

„X	Isendid, mis on võetud merekeskkonnast, mis ei kuulu ühegi riigi jurisdiktsiooni alla”.
----	---

3) X lisa asendatakse kanne „*Lophophorus impejanus*” kandega „*Lophophorus impejanus*”.

4) Lisatakse XIII lisa:

„XIII LISA

LIIGID JA POPULATSIOONID, MILLELE ON OSUTATUD ARTIKLI 57 LÕIKES 3a

Ceratotherium simum simum

Hippopotamus amphibius

Loxodonta africana

Ovis ammon

Panthera leo

Ursus maritimus”.